

SLOVESNOST

Ruský internetový časopis Slovesnost, plným a přesnějším názvem Síťová slovesnost, je síťový literární časopis, elektronická knihovna a laboratoř literárních výzkumů.

Je nutno brát v potaz prostředí, ve kterém projekt Slovesnosti vznikl a v němž se nadále rozvíjí - jedná se o internet. Toto médium smývá hranice mezi tradičními institucemi a rozličnými formami textové aktivity: rodí se hybridní, nestálé, dříve neexistující formy, které bude teprve nutno pojmenovat.

Slovesnost, podobně jako tolik jiných literárně-internetových projektů, zůstává časopisem, neboť prezentuje nová díla. U časopisu nicméně počítáme alespoň s částečnou periodicitou, s jednotlivými a oddělenými čísly. V případě Slovesnosti, která má pouze svou elektronickou podobu, však vzniká něco, co lze nazvat kolektivní publikací a kolektivním dílem, jednotlivá čísla nevycházejí, existuje pouze volně se vytvářející tvar, který vzniká sloučením jednotlivých textů, autorů, žánrů a motivů. V tomto smyslu Slovesnost časopisem není.

Čím tedy vlastně je? Knihovničkou textů? Ano, někomu Slovesnost může představovat knihovničku, která shromažďuje díla současné literatury. Ale v normálních knihovnách se nacházejí díla, která už samozřejmě byla vydána. Zde tomu tak není, ve většině případů se jedná o práce publikované poprvé.

Slovesnost je také laboratoř literatury v elektronickém prostředí. Laboratoř teoretickou (část Teorie síťové literatury) i praktickou (nejrůznější experimenty s tvorbou hypertextových a multimediálních děl).

Slovesnost vznikla na konci roku 1996 jako jedna ze součástí Žurnálu.RU. Od února 1999 se za pomoci Ruského žurnálu a projektu Literatura osamostatnila. „Otištěny“ jsou tady příspěvky autorů známých i neznámých, kritéria uveřejnění jsou pouze dvě: text musí být nějakým způsobem zajímavý a musí být publikován poprvé. Přednost je dáována příspěvkům, u kterých lze využít možností hypertextu. Slovesnost je rozdělena do oddílů poezie, próza, překlady, teorie, za které zodpovídají jednotliví redaktori.

Ukázka z textů časopisu Slovesnost:

MICHAIL BARU

Narodil se roku 1958 v Kyjevě. Jako tříměsíční se s rodiči přestěhoval do města Serpuchov, kde žil do počátku studií na Moskevském chemicko-technologickém institutě. Jak sám říká, tuto školu dokončil sice s velikou námahou (chronická nechut' k učení), ale získal zde zhoubnou vášeň k vědeckému výzkumu. V Puščině pracoval v Institutu bioorganické chemie a obhájil zde disertaci a doktorát. Své povolání miluje.

Mimo to se věnuje literatuře a vydal dvě knihy básní a próz. Sám sebe označuje za stoupence malých forem.

• • •
Jak říkáš ty
krásné a přesvědčivé...
Popřemýšlej o tom!

• • •
Ach, kolik radosti
skrýváme ve svých dětech!
Nepřátelích našich...

• • •
Padá sníh
jaká novina!
A jestli ho přibude...

• • •
Proč se tak najednou
stal život dobrým a lehkým?
Skutečně hloupnu?

• • •
Jak toužil jsem po tobě!
S jakou urputností se domáhal!
A tak jsem dopadl..., idiot já nešťastný!

• • •
Laskavě vane
jarem a svobodou dýchá
vítr po kapsách...

• • •
Šelest sukni
ještě včera neznámých
služební cesta...

• • •
Ty nenasytná!
Už i náš starý divan
přestal skřípat!

• • •
Podzimní noc.
V tmách zhmotňují se přání,
klopýtáš na dlouhé
a nejisté cesty
k domu, který není...

• • •
Jak je dobré
probudit se s hlavou bolavou,
jen popřemýšlet:
ach jo! asi umřu, jestli...,
když v tom už žena přináší lák z okurek.

• • •
Rusalka zpívá
o něžném, smutném a zeleném.
K hrudi tiskne
nafouklý trup
utonulého mládence...

ANASTASIA CHARITONOVÁ

Narodila se a žije v Moskvě. V roce 1990 s vyznamenáním ukončila Literární institut Maxima Gorkého. Dosud vydala šest knih: Pohár (1991), Lampa (1992), Můj smutek (1993), Trpké poháry (1994), Pochod dezertérů (1994), Zbytečné pomníky (1996).

• • •
Nikdo mne teď nepřemůže.
Už ztratil se smysl života nechtěného.
Od sebe jsem se oddělila zdí,
a ke vši hrůze skleněnou.
Sebe vidím v studu a zoufalství
a to s očima zavřenýma odsouvám,
to znovu k sobě ruce vzpínám
a do průzračného chladu pronikám.

JELENA EROFEJEVOVÁ

Narodila se v Moskvě, nyní žije v Čitě.

• • •
Odkývnu lehce: „milovala jsem“,
ale „miluji“
vyslovit už nedokážu,
protože je to nemožné.
Když to něčemu rovnou,
vše bude lží.
Proto mlčím, nemluvím.

• • •
Verše stárnoucí krasavice
jsou plné bídy, fatálního oplakávání,
nepotřebných a nabubřelých učeností,
slabošských a banálních hloupostí.
Sedí, mezi palci mele prázdno
a vidí noc beztvarou špinu.
Milovala povaleče něžného
ale on ji urazil a se smíchem odešel...
A s ní to nedělá nic,
sedí tiše a bez pláče.
Ale on odchází, odchází každý den.
Odchází se smíchem: Cha-cha-cha...

VLADIMIR LITVINOV

Narodil se v Čeljabinsku, studoval v Tartu. Nyní opět žije v Čeljabinsku, kde pracuje jako manipulants jaderným palivem.

• • •
Ve městě je noc. Světlo lamp, nejasné a poklidné,
tiše stoupá k zachmuřeně visícímu nebi.

Země dýchá světlem a, vdechnuto oblačnou hrudí,
obloha daruje nám
svátek lásky a pokoje.

• • •
Bože!
Dovol mi dožít do konce této zimy
čas, rozpust' za oknem zamrzající rtuť.
Přítelkyně moudrosti noc mě bez slunce bude svítit.

Bože!
Dovol mi dožít do jara.

Opět zima

Jestli se oteplí tak jenom ke sněhu,
syrému nebi a měkkému větru,
měkkému sněhu a pohodlnému životu
to dětem pro radost.

Jestli nám jednou napadne hodně sněhu,
s dětmi budem domky stavět:
teplé domečky z měkkého sněhu
aby jsme utišili zvedající se vítr.

Sníh

Stmívá se.
Všechno zasypává sníh:
ve dvoře stopy od sáněk, stopy
od dětských bot. Smích,
stopu průzračného světa,
na zemi též přikryje sníh.

A všechno kolem je v bílém,
prašném a chladném,
lehkém sněhu
a tomu se říká zima.

Jezdci

Jako ptáci nad planinou,
kteří zapomněli cestu zpět,
s žárem dýhající lavinou
jezdci letí vpřed.

Jeden za druhým, řada za řadou,
rachot ohlušuje, zapomenut je domov
jenom popel unáší vichřice.
Prach zvedá se k zenitu.

LEONID RUBENKO

Milovaná žena

Řekněte mi, proč bůh stvořil ženu? Řekněte mi aspoň jeden důvod, proč bych se jim měl ze všech sil snažit porozumět, usmívat se jejich hloupým žertům, snažit se nevnímat jejich primitivní schopnosti, proč bych měl zavírat oči? Aby fantazie, špatná paměť a živočišné pudys zaplnily mou mysl myšlenkami na ně?

Originalita průměru

Nazýváme je génii, pouze když je chápeme. Ale když je nechápeme, nazýváme je neschopnými. Nazýváme je neschopnými, když je chápeme. Nazýváme je génii, když je chápeme a když jsou originální. Když nejsou originální, nazýváme je neschopnými. Jestliže nechápeme, znamená to, že jsou génii, ale v tomto čase neschopní. Jak tedy můžeme pochopit, co je originální, když originalita a její vnímání jsou v tak diametrálním protikladu? Jak laciným se stává život bez talentu. Velmi zřetelně cítím neschopnost v sobě, ale v poslední době k ní přistupují náznaky šílenství nebo svobodného rozletu mysli, což je v konečném důsledku jedno a totéž.

DENIS SIBIRCEV

Narodil se roku 1972 v městě Sverdlovsk, nyníjším Jekatěrinburgu. Po studiu na fyzikální fakultě absolvoval aspiranturu v Institutu fyziky kovů (IFM) v Jekatěrinburgu, kde nyní pracuje. Verše píše od roku 1988, s tříletou přestávkou v letech 1994-97.

Co se stane, jestliže z bodu „A“ odjedeš do bodu „B“?

Možná že v bodě „B“ tě čeká štěstí,
vdáš se tam, založíš rodinu, porodíš děti
a budeš hýčkána teplem a něhou.
Ale jednou, vždyť „B“ je celkem velké město,
uvidíš na své pouti název, ulici, průchod, dům,
a čert to vem, dejme tomu, že i keř šerfiku a vzpomeneš si na „A“,

a na všechno, co bylo v něm, všechno, co jsi chtěla
zapomenout a skoro zapomněla.

A vše se ti vybaví, tak živě, jako by to bylo včera.
A znovu budeš neklidná, půjdeš na vlak,
možná si koupíš i lístek... ale neujedeš z bodu „B“
do bodu „A“.

A znovu se budeš sebe ptát. A znovu takřka zapomeneš,
vždyť „B“ je celkem velké město
a je v něm plno jiných domů, názvů, ulic.
Ale jizva na srdci zůstane a bolet bude.
A bolet bude vždycky. A je to pravda.
Jako je pravda, že toto nejsou verše.
Jako je pravda, že tě miluji.
Jako je pravda, že každým dnem přibývá šrám na mé duši.
Jako je pravda, že den splývá s nocí
a nerozerveš je od sebe do konce života.
Tak jako tebe a mne.
To je cesta mezi body „A“ a „B“ a pro tebe a pro mne.

**Za použití materiálů redakce
Slovesnosti připravil a z ruštiny přeložil
PAVEL KOTRLA**